

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ПРОЕКТ BG05SFOP001-2.025-0063-C01

„Гражданският сектор за подобряване на
на заетостта в област Видин“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
www.eufunds.bg*

ДОКЛАД

С ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА И ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПРОГРАМИТЕ, МЕРКИТЕ И УСЛУГИТЕ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА В ОБЛАСТ ВИДИН

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Настоящият ДОКЛАД е изготвен от екип на Сдружение „Агенция за регионално развитие и Бизнес център – Видин“ и Сдружение „СОЦИУС“ след проведено проучване на въздействието на ПМЗ и услугите на институциите по заетостта в област Видин, застъпническа кампания и редица работни срещи в изпълнение на по договор № BG05SFOP001-2.025-0063-C01, проект „Гражданският сектор за подобряване на административното обслужване в сферата на насърчаване на заетостта в област Видин“.

Основна цел на проекта е: Активизиране на гражданския сектор в Северозападен район за участие в процесите на формиране, изпълнение и мониторинг на политиките за насърчаване на заетостта, с оглед гарантиране на открито и отговорно управление на местните и национални институции по заетостта.

В изпълнение на дейност 1 „Граждански мониторинг на прилагането на политиките по насърчаване на заетостта в област Видин и отправяне на предложения за подобряване на законодателството, качеството и ефекта от услугите и на средата за гражданско участие в управлението на администрациите и органите по заетост“ се проведе проучване на терен в област Видин чрез разработени 2 броя въпросници, както следва:

1.1. „ВЪПРОСНИК за оценка на въздействието на ПМЗ и услугите на институциите по заетостта“, насочен към органите и институциите на пазара на труда, с който са обхванати 69 лица от целевата група.

Въпросникът включва 12 въпроса, от които 8 въпроса са от затворен тип, като някои от тях включват скала за оценка, а 4 въпроса са отворен тип като дават възможност за изразяване на мнения и препоръки.

1.2. „ВЪПРОСНИК за оценка на въздействието на ПМЗ и услугите на институциите по заетостта“, насочен към всички заинтересовани страни, с който са обхванати 200 лица от целевата група.

Въпросникът се състои от 12 въпроса, от които 11 въпроса са от затворен тип, като някои от тях включват скала за оценка, а един въпрос е отворен тип като дава възможност за изразяване на мнения и препоръки.

Идентифицирането на целевите групи се извърши с писма до институциите и органите на пазара на труда, в т.ч. областен управител, кметове на общини, дирекции Бюра по труда – Видин.

Анкетното проучване с Въпросник 1 се проведе на терен сред служители на ДБТ и общинските администрации, както и на заседание на Комисията по заетостта към ОСР – Видин.

Анкетното проучване с Въпросник 2 се проведе на терен сред безработни лица, служители на ДБТ, общинските администрации, както сред лица, заети по програми и мерки за насърчаване на заетостта при работодатели от област Видин.

Изготвеният анализ в резултат на проучването има за цел да изведе мнението и оценката на целевите групи относно прилагането на политиките по заетост в област Видин, съответствието им с регионалните потребности и ефектът върху местния бизнес и уязвимите групи на пазара на труда.

Проучването обхваща и мнението на заинтересованите страни относно качеството на предоставяните услуги от системата на Агенцията по заетостта, превенцията на корупционни практики и конфликт на интереси, доверието в системата

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
www.eufunds.bg*

на АЗ през призмата на публичност, прозрачност, достъпност на услугите и спазване на етичните норми от служителите в ДБТ.

Изследва се и оценката на респондентите за гражданското участие в прилагането и мониторинга на програмите, мерките и политиките по заетост и предложенията за подобряването им.

В изпълнение на проекта се проведе застъпническа кампания за подобряване ефекта от политиките по насърчаване на заетостта, които са насочени към най-уязвимите групи на пазара на труда под мотото "ВСИЧКИ СМЕ РАВНИ ПРЕД ХЛЯБА". Основна цел на кампанията бе да допринесе за засилване ролята на гражданския сектор в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките по заетост в област Видин и принос за отговорно и открито управление на институциите по заетостта и за насърчаване на диалога между администрацията и органите по заетостта с всички заинтересовани страни чрез организиране на застъпническа кампания за подобряване ефекта на местно и национално ниво от политиките по насърчаване на заетостта, насочени към най-уязвимите групи на пазара на труда.

С проведените 3 групови и десетки индивидуални срещи и кръгла маса по проекта се активизира гражданския сектор, за да работи в посока отговорно и открито управление на институциите по заетостта и за насърчаване на диалога за подобряване ефекта от активната политика, адресирана към най-уязвимите групи на пазара на труда.

За засилване ролята на гражданския сектор в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политиките по заетост в област Видин заинтересованите страни сключиха застъпническо Споразумение.

II. ИЗВОДИ И ОБОБЩЕНИЯ ОТ ПРОЧВЕНЕТО И АНАЛИЗА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПРОГРАМИТЕ, МЕРКИТЕ И УСЛУГИТЕ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА В ОБЛАСТ ВИДИН

Според проучването на въздействието на програмите, мерките и услугите за насърчаване на заетостта в област Видин могат да се направят следните изводи и обобщения:

1. Електронните услуги, предоставяни от АЗ са много популярни сред лицата, ангажирани с прилагането на политиките по заетост и реализацията на програмите и мерките за насърчаване на заетостта в област Видин, като предоставянето им чрез Интернет страницата на АЗ е високо оценено от над 70 на сто от целевата група. Също така две трети от по-широката целева аудитория, в т.ч. безработните лица и работодателите (обект на изследването с Въпросник 2) считат, че предоставяните електронни услуги от страна на АЗ дават добра информация, като са достъпни, ясни и полезни.
2. По-голямата част от лицата, ползващи услугите на ДБТ, предпочитат и оценяват високо комуникацията „очи в очи“ (директния контакт със служителите) или на място в ДБТ (информационните табла), което показва високия авторитет и доверие в системата на АЗ сред обществеността от област Видин.
3. Висок е делът на лицата, които дават отлична оценка на услугите, предоставяни от ДБТ, както и на въздействието на програмите и мерките за насърчаване на заетостта върху местния трудов пазар. Над 90% от двете целеви групи считат, че

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
www.eufunds.bg*

активните политики са полезни за местния бизнес и безработните лица, като над 45% от тях са на мнение, че ефектът по ПМЗ е устойчив.

4. Въпреки високата оценка на ПМЗ като цяло, почти една трета от анкетираните считат, че макар и полезни за безработните лица и работодателите, ПМЗ не са достатъчно ефективни, не обхващат всички уязвими групи на трудовия пазар и имат временен ефект. Налице са лица от най-уязвимите групи на трудовия пазар (продължително безработни, хора с увреждания и лица над 50 годишна възраст), които считат, че стимулите, насочени към тях не са достатъчно както като разпределение на средствата за местния пазар на труда, така и като продължителност на субсидираната заетост.
5. Налага се изводът, че е налице необходимост от по-целенасочени инвестиции, съобразени с нуждите на хората от област Видин за подобряване на квалификацията, професионалните знания и умения на безработните лица чрез субсидиране на обучения, съответстващи на актуалните нужди на пазара на труда и осигуряване на последваща заетост по програми и мерки за насърчаване на заетостта.
6. Безработните лица и работодателите от областта имат доверие в системата на АЗ, като оценяват високо професионализма и качеството на предоставяните услуги от служителите на ДБТ. Същевременно се отчита наличие на външно влияние върху местните поделения. Може да се направи извод, че по-широката целева група (анкетираните с Въпросник 2) възприема като външно влияние обстоятелството, че политиките по заетост на място се управляват от местни органи, в които вземат участие представители на местната власт и областната администрация, които същевременно са и работодатели по ПМЗ и от тук остава впечатлението за предимство или за влияние на тези институции върху служителите от ДБТ. Налага се изводът, че е нужна по-голяма разгласа в област Видин на обстоятелството, че активната политика се управлява с участието на трите страни в процеса, докато ползването на ПМЗ се извършва по обективни критерии за оценка на работодателите и не поставя частния сектор в неравностойни позиции спрямо обществения.
7. Отчита се активност на гражданския сектор при прилагане на политиките на пазара на труда в област Видин.
8. Проучването и анализът водят до изводът, че в област Видин е налице необходимост от проактивна политика, насочена към обучение на персонала на ДБТ и по-активен обмен на добри практики и информация между местните държавни и общински институции с поделенията на АЗ.

III. ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА ОТ АКТИВНАТА ПОЛИТИКА НА ПАЗАРА НА ТРУДА, СЪОБРАЕНИ С МНЕНИЕТО И ОЦЕНКАТА НА МЕСТНАТА ОБЩНОСТ ОТ ОБЛАСТ ВИДИН

Докладът с препоръки, изготвен от партньорите по проекта цели да насочи вниманието на ръководството на Агенция по заетостта към потребностите на местния бизнес и безработни лица от инвестиции в програми и мерки за насърчаване на заетостта.

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
www.eufunds.bg*

Като вземем предвид данните от анализа и предложенията на анкетиранията лица от област Видин, както и резултатите от проведените застъпническа кампания, срещи и кръгла маса по проекта, отправяме следните предложения за подобряване ефективността на активната политика на пазара на труда с акцент област Видин:

1. Налице е необходимост от проактивна политика, съобразена с местните специфики на икономиката и населението, насочена към мотивация и придобиване/повишаване квалификацията на безработните лица (с акцент на продължително безработните), с оглед осигуряване на заетост по програми и мерки за насърчаване на заетостта, а също и на първичен пазар на труда на работна сила, съответстваща на изискванията на работодателите и съвременните пазарни предизвикателства.

В тази връзка, считаме за целесъобразно да се извърши промяна в законодателството (Закон за насърчаване на заетостта и Правилник за приложението на ЗНЗ), с която да се въведат интегрирани мерки за насърчаване на заетостта на продължително безработните лица и лицата с ниска степен на образование и/или без професионална квалификация, които да включват професионално ориентиране, мотивиране, придобиване на професия/част от професия и последваща заетост.

2. Проучванията на нуждите от работна сила в страната, които се провеждат в национален мащаб не отчитат в необходимата степен местните потребности от инвестиции в трудовия пазар, като извадките често не са съобразени с икономическите и социално демографски характеристики на изостаналите райони както е видинският. Препоръчваме да се провеждат представителни допитвания на регионален и местен принцип, от които да се извеждат насоките за въздействие върху пазара на труда чрез инвестиции, насочени към конкретните потребности на местния бизнес и уязвими групи на пазара на труда, съобразени както с развитието на съответните отрасли и сектори на икономиката, така и с възрастовите, квалификационни и други специфики на безработните лица от съответния регион. Пример: Област Видин е с най-тежките социално демографски характеристики в целия Европейски съюз по данни на ЕВРОСТАТ, тук програмите да младежка заетост са по-ниско ефективни, отколкото програмите/мерките, насочени към хората над 50-годишна възраст, хората с увреждания или дори лицата в най-активна възраст, които са останали без работа, поради слабото развитие на икономиката и бизнеса в областта.

3. Поставяме акцент върху идентифицираната от проучването и работните срещи необходимост от обучение на персонала на ДБТ, обмен на добри практики и информация както в системата на Агенция по заетостта, така и от засилване на диалога и обмен на информация между подразделенията на АЗ и местните работодатели, както и от подобряване на материално-техническото състояние чрез нова и модерна техника на ДБТ от областта. Това ще доведе до повишаване качеството на услугите по заетост и нарастване удовлетвореността на ползвателите им.

4. Изразяваме надежда, че проектът ще допринесе за по-ефективно разпределяне на средствата от националния бюджет и от бюджета на ЕС при

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ПРОЕКТ BG05SFOP001-2.025-0063-C01

„Гражданският сектор за подобряване на
на заетостта в област Видин“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз
www.eufunds.bg*

изпълнение на политиките по насърчаване на заетостта за уязвимите групи и
привеждането им в по-добро съответствие с нуждите на безработните лица и
работодателите от Видинска област.